

Posudek oponenta na diplomovou práci Michaely Hruboňové „Testament a jeho právní úprava v historii, v současnosti a de lege ferenda“

Problematika, kterou si diplomantka zvolila za téma své diplomové práce je vysoce aktuální, zejména v současné době, kdy se právní věda i praxe připravuje na změny v občanském právu související s přijetím nové právní úpravy. Vyzdvihnout je třeba také to, že se autorka soustředila na analýzu nově přijatých právních institutů. Nastínila i změny a novinky, které v průběhu krátké doby budou čekat institut dědění.

Diplomová práce Michaely Hruboňové je rozdělena na 6 kapitol, které se dále dělí na podkapitoly, Úvod a Závěr. V „Úvodu“ diplomantka přehledně popisuje vývoj a význam dědického práva v průběhu historie, zdůrazňuje, že „navazuje na právo vlastnické a je jakýmsi jeho prodloužením“ (s. 1). První kapitola „Testamentární posloupnost v římském právu“ nejprve podává základní charakteristiku dědění, jak je znalo římské právo, dále rozebírá formu i obsah testamentu, testamentární posloupnost, zrušení a neplatnost závěti i posloupnost proti testamentu. Druhá kapitola nazvaná „Závěť jako dědický titul v období feudalismu do přijetí obecného zákoníku občanského“ podává nejprve obecnou charakteristiku dědického práva v této době, přičemž se soustředí na jeho odlišnosti v zemském a městském právu. Třetí kapitola „Všeobecný zákoník občanský z roku 1811“ se věnuje právní analýze tohoto institutu v této zásadní kodifikaci občanského práva. Autorka se zabývá i novým institutem, který kodifikace zavedla, a tou byla dědická smlouva. Podrobně si pak všímá různých forem testamentu, jeho obsahu, testamentární způsobilosti. Samostatnou podkapitolu tvoří část věnovaná nepominutelným dědicům a otázce vydědění. V závěru kapitoly jsou pak rozebrány důvody neplatnosti a možnost zrušení závěti.

Čtvrtá kapitola „Občanský zákoník z roku 1950 (tzv. střední kodex)“ nejprve v obecné rovině charakterizuje tento kodex, který odrazil společenské a právní změny ve společnosti. Autorka se zabývá tím, jak se proměnila forma, obsah závěti i testamentární způsobilost. Na tyto výklady diplomantka navazuje rozbořením problematiky nepominutelných dědiců a vydědění. V závěru kapitoly je poukázáno na neplatnost závěti a možnosti jejího zrušení. Pátá kapitola „Občanský zákoník z roku 1964“ nejprve nastiňuje specifické rysy této kodifikace a dědického práva zejména. Zdůrazňuje, ve kterých momentech se tento kodex odklonil od ABGB. Všímá si pak podrobněji především změn, které přinesly novely upravující dědické právo zejména v posledních desetiletích. Šestá část nazvaná „Nový občanský zákoník“ pojednává o změnách dědického práva, které v budoucnu přinese již platný nový občanský

zákoník, jehož účinnost je stanovena od 1. 1. 2014. Poslední část nazvaná jednoduše „Závěr“ je shrnutím a zhodnocením celého vývoje institutu testamentu.

Celkem tato práce zahrnuje 79 s. textu a má celkem 204 poznámek pod čarou a po formální stránce tedy splňuje všechna kritéria kladená na diplomové práce. Autorka při zpracování své práce bohatě využívala odbornou literaturu. Tato skutečnost, se pozitivně odrazila ve způsobu zpracování i v kvalitě diplomové práce.

Práci celkově hodnotím jako velmi zdařilou a doporučuji ji k ústní obhajobě.

Navrhuji, aby u ústní obhajoby byly případně probrány následující otázky:

- 1) Srovnání vývoje testamentární způsobilosti v novodobých kodifikacích.
- 2) Proměny formálních náležitostí testamentu.

V Praze 15. 5. 2012

JUDr. Petra Skřejpková, PhD.